

JEŽ

BROJ 450

BEOGRAD, 24 APRIL 1943

IZLAZI SVAKE SUBOTE

PRIMJERAK 2 DINARA

ISTORIJA NA DJELU

Angloameričke okupacione vlasti počele su da reaktiviraju njemački generalštab. Sve je pripremljeno, čak je izmišljeno i ime. Da se Vlasi ne sjete, generalštab će se zvati „Odbor vojnih historičara“.

Ovi „istoričari“, koje će predvoditi Rundštet, imaju za istorisku dužnost da ožive Hitlerov Vermaht.

„Istoričarima“ će biti skrenuta pažnja da što manje misle na istoriju — kako ne bi izvukli iz nje potrebne pouke.

DAHOUOVCI

Za izdajstva razna, kažu „pisari“ su samo bili: špijunažu, sabotazu na svoj konto bilježili.

Zanat ovaj (eto jada!) i epolog uvjek ima: „pisali“ su, ali sada rdavo se piše njima.

NOVI SVECI

— Imamo šanse da postanemo veliki sveci, jer dok je Isus vaskrsnuo samo Lazara, mi smo na izborima vaskrsnuli hiljade mrtvih.

VOLŠEBNE ČIODE

— Deder, Đorđe, sačini časkom trebovanje — nestalo čioda.

Nama, u arhivi, one su neophodan artikl.

Odlazi Đorđe i dok dlan o dlan, eto ga: nosi čioda! Iznenaduje nas njegova brzina.

— Zar već? Kad prije?
On se smješka zagonetno. Izgleda, ruga se uobičajenoj proceduri, a nastranu tehnički dio posla: ekonomat je čitav sprat niže. Ali, jednog dana, iziđe djelo na vidjelo. Đorđe, pri baratanju aktima, predmete prošiva koncem a čioda vadi, skuplja i dijeli, pa opet skuplja i dijeli. Začarani krug neki napravio, a naša trebovanja prolazila su neslavno: nisu išla na potpis, prepis, „zavod“, „razvod“ i ekspediciju, već su se rješavala nekako sama od sebe.

Sa trebovanjem, inače, nije tako prosto izići na kraj. Prije svega, uvijek je sigurnije tražiti dvostruko — rezerva neće propasti.

Treba nekom zadružnom savezu plavi kamen, na primjer. Referent presavije tabak i poruči sedam vagona. Četiri odu kao alva, a ostali nemaju prođu — prekobrojni su. Uzmuvaju se svi.

— Sta ćemo? Gdje ćemo?
— Gurajte vagona na sporedni kolodjek.
— Zar tu da stoje?
— Vidjećemo kasnije, kamen je to, neće prokljati.

Osim toga, trebovanje mora da je kompletno i da sadrži sve i svašta. Za seosku zadrgu potrebni su bicikli i razni motori za popunjavanje magacina, jer je za promet lako: tu su bombone, olovke i kvasac.

Pošto se trebovanje najzad stavi na hartiju, očekuje ga mukotrpan put. Krene, na primjer, telegrafski: „Pošaljite tri hiljade bočica ovčije limfe.“ Tasteri rade, telegram putuje kroz žice, putuje, i ovam' te-onam'te, stigne sa jednom nulom više. Iznenadenog poručioća očekuje uskoro na stanici 30.000 bočica. Dok se stvar razjasni, sadržina im je već promijenila hemisku formulu — mogu da se knjiže u rubrici „Piši propalo“.

Ili krene trebovanje aktom, pa naiđe na nekog referenta koji se baš spremio za službeno putovanje od dvadesetak dana. Pošto jedino taj referent može da ga uputi dalje na nadležnost, ono će u nekoj fijoci strpljivo čekati. Na terenu valjda dotle neće da umru!

A tek izvršenje trebovanja! Nema tu umiješeno pa obješeno. Umjesto plugova za ravne krajeve stići će „obrtači“, umjesto vila sa tri roga — one sa četiri, na selo se šalju ženske cipele sa visokom štiklom, a sjeme jare pšenice tamo gdje se ona uopšte ne sije. Na taj način se transportna sredstva ne vraćaju prazna, već puna iste robe, te se ušteđuju i izdaci za istovar.

Ako je, ipak, sve istjerano na čistinu, i roba — recimo salama — smještena u vagon uz „brzovozni teretni list“, prijeti još jedna opasnost. Desi se omaška da ne ode ni brzovozno ni srednjovozno, nego još sporije od sporovoznog — umjesto dva, putuje dvadeset dana. Srećni primalac u tom slučaju mora na brzinu da nabavi solidnu gas-masku, jer drukčije ne može da istovari pošiljku na dubre.

Izgleda, dakle, da sve to nije lako i da se naš Đorđe kurtalisao raznih sekiracija, da je čak i izumio nešto. Jer, kad se pravi trebovanje treba dobro mučnuti glavom: može sve da ispadne naopačke. Utoliko prije što je princip „ni luk jeo, ni luk mirisao“ odavno izvjetrio.

BIZONALNO

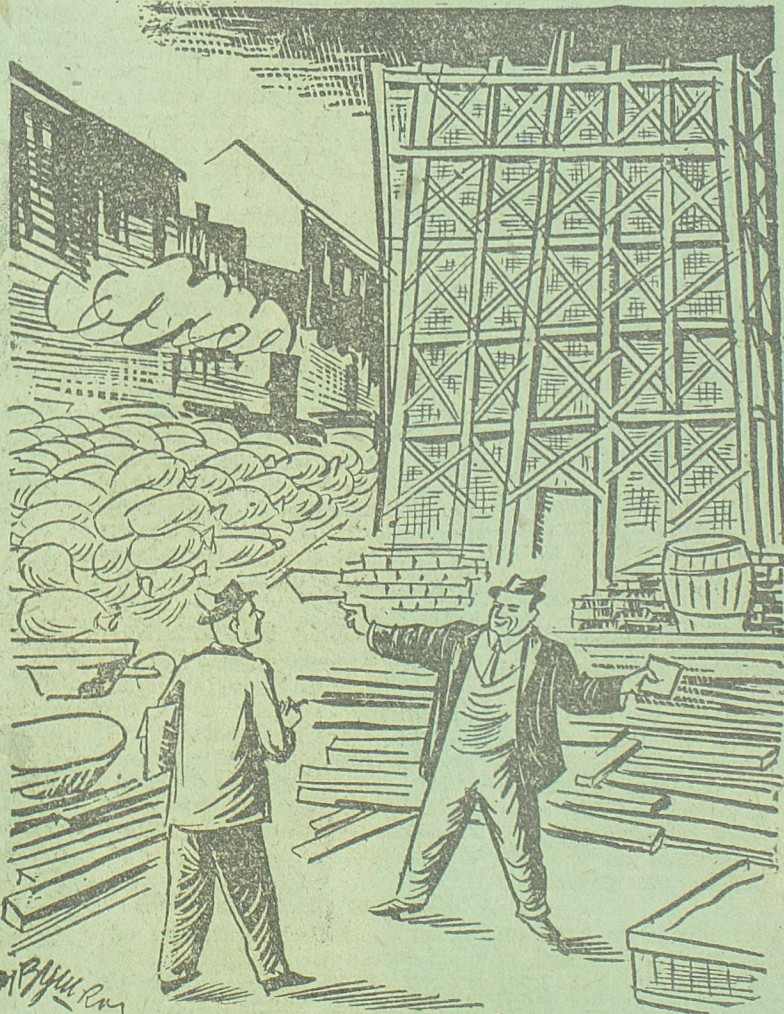
Kao što se vidi iz zvaničnog saopštenja, u zemlji Bizoniji nacisti su se grozno proveli. Mnogi su privremeno izgubili po koje časno pravo, a ima ih poprilično koji su, bogme, kažnjeni i novčano. Po shvatanju angloameričkih sudija, ipak je najstrašnja kazna kad nekoga udariš po džepu.

Što se tiče nacista koji mogu danas da se upotrebe kao stručnjaci, oni su stro-

go uhvaćeni za donji kraj uveta i odvedeni na stari posao. Ako, tako im i treba — kad su pobili tolike milione ljudi!

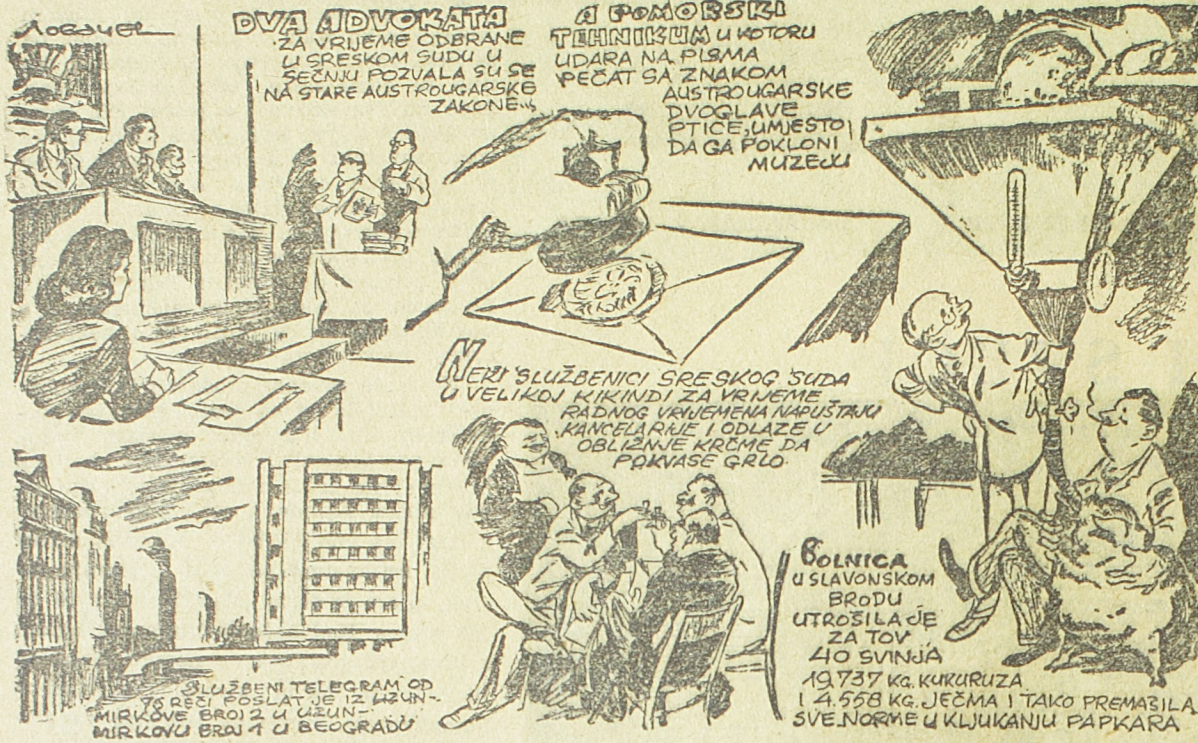
Međutim, ovi dovrtljivci vrlo su skromni i nikako ne žele da se sazna za proizvode njihove promućurnosti.

U „štedišu“ mnogo više

— Pa šta će ti toliko građevinskog materijala?
— Eto i ja štedim: sve je to stalo na ovo parčence papira.

VJEROVALI ILI NE

MALI DJOKICA PIŠE „JEŽU“

ČIKA SIMA GROSISTA
OPLAKUJE MARŽU

ČIKA sima se definitivno naljutio na narodnu vlast i kaže da će da pukne od muku jer je dosad bilo i dane dane to jest i ovako i onako i kojekako al ovo sad zlo i naopako, i to mi je neka sloboda kad ne mož da se baviš sa svojom profesijom a bila tu tetka nada komšinica pa kaže a kake ste vi profesije, nisam čula da se neka ukida a čika sima se malo ustručava pred tetka nadom al kaže ja sam gospođa častan i pošten grosista i stručnjak za trgovinu angro a sad spremaju zakon protiv našu branžu i ima da nas nema.

A tetka nada kaže izvinite ja i ne znam kako se to trguje angro al vi mora d imate grdne velike magacine pa vam sigurno nije racionalno iskorišćen magacinski prostor a čika sima kaže nemam ja nikaki magacin neg trgujem lepo angro a tetka nada kaže dobro a di vam je stovarište a čika sima kaže ama nije obligatno da se istovaruje i pretovaruje, stovarište je kod fabriku a ja imam kancelariju, plaćam porez i trgujem sa svojom pamet preko poštu, telefoni i agenti i šta kome treba samo naručiti a fabrika šalje mušteriji lično a on može serbez da prekrti ruke i čeka liferaciju i tako je bilo otkad je sveta i veka.

Tetka nada onda zapita a što mušterija ne poruči direktno od fabrike pa da se uštedi muka posrednicima a čika sima kaže a što vi sami ne kupete cipele s dupli đon neg idete kod majstora što ima kalfensko i majstorsko pismo jer za svaki poso treba d ispečeš znanje a tetka nada kaže e to je drugo, to je zanat a čika sima kaže kako drugo i ovo je zanat i još kakti zanat jer šuster nauči zanat za dve godine a ja dok sam svoj izmajstoriso vek sam proveo a tetka nada kaže ja mislim da su naše organizacije i preduzeća već naučili taj zanat pa sami poručuju a čika sima kaže to je ilegalno jer možemo i sami d učimo da čitamo i pišemo al postoje učitelji a ne da žive i rađe kojekaki samouci pa zar da se meni ne priznaje stečeno pravo na grosističku praksu.

A baba se umeša pa kaže ne znam simo što se buniš kad si uvek govorio da ne mož tvoj poso da prosperira i d imaš suvu štetu a čika sima kaže to je tačno da smo se zlopatali s onu prokletu maržu i da nije ni prineti ko u sreću trulu jugoslaviju al i ta marža sitan čar dobrodođe kad je poveći obrt pa obrneš za

goli život i neku tričavu rezervicu al o šta ću sad da živim a baba kaže pa imaš dve kuće a mož i da se zaposliš ko i drugi svet il da prodaješ na detalj pa da ne živiš na velikom nogu a čika simi pođe pena na usta pa kaže zar pod sede vlasi da se pretumbavam u dućandžije i zavijam fišeri il da metem čas pod noge pa da služim u granapi a baba kaže e brate neko je imo i lopovsku profesiju a neko i špijunsku a i za te zanate treba znanje i praksa pa šta ćeš, proveli se još gore a ja uđem pa kažem baba ko ne mož da trguje angro ima prava angro da se ljuti.

UZDRMAN PRINCIP
NADLEŽNOSTI

Željezničkoj direkciji stigao je slijedeći telegram:
„Najoštrije ptoestujemo protiv neodgovornog postupka šefa stanice u Obrenovcu, koji je prekršio radnu disciplinu, kao i o-svještana pravila nadležnosti i službeničke hijerarhije. Za nje-govim primjerom mogu se pove-sti i drugi šefovi, a to bi imalo nedoglednih posljedica. Predlaže-mo da zbog svoje nepromišljeno-sti iskusi zasluženu kaznu i da se javno ukori. — Udruženje bi-rokrata, sekretar Sporomislić.“

Komisija željezničara ustanovila je da je šef stanice u Obrenovcu zaista izvršio nešto besprimjerno. Zajedno sa osobljem stanice i čitavom svojom porodicom navalio je na tri vagona crijeva, i za tili čas sve je bilo istovareno. Posljedice su bile zaista krupne: umjesto da čekaju dva-tri dana, vagoni su odmah osposobljeni za dalju upotrebu.

GRAMATIKA I HIGIJENA

Dobre i smeće imenice su srednjeg roda, i to je valjda jedino objašnjenje što se u Kotoru gradsko smeće baca pored samog igrališta šticenika Dječjeg doma. Dobre, smeće igralište, dijete!

Ali kakve veze to ima sa fiskulturnom — nikome u Kotoru nije jasno.

GLEDAJ OD ČEGA ŽIVIŠ

Kad su službenici sreskog odbora Fisasa u Trsteniku htjeli jednog dana, kao i obično, da uđu u svoju kancelariju, naišli su na merakliško — gurmansku sliku: sa prozora im se smiješio tanjir pihitja i šerpenja sa gurmanskim duvećem, a s praga ih je dočekao umilan glas Milana čevabdžije: „Izvolite, molim!“,

što je drugim riječima značilo: „Izvolite, napolje!“ Pokazalo se da je službenik koji je ovo odobrio veliki gurman, pa je zaključio da se od fiskulture ne može ugojiti.

SAMO DA NIKNE

U Sisku postoji sjemenska stanica „Vrt“, a u Zagrebu njena centrala. Stanici trebalo sjeme bijelog niskog graba pa — gdje će, šta će — naručiti ga od svoje centrale. I jednog dana stigla roba. Na tovarnom listu, doduše, stoji „ječam“, ali, vrag će ga znati, možda je pravopisna greška. I zaista: sjeme nije od ječma nego od graba, istina trenjjevca ali ne niskog.

Telegrami lete, ali centrala ni mukaiet. Sad će i dva mjeseca. Sjeme nije još prokljalo. Osim ako u centrali nije izdžikljao kakov korov...

DUPLO VEZANO

Radničko-službenička zadruga u Mionici ne samo što trguje po vezanim cijenama, nego je uvela i vezanu prodaju. Ko hoće da podigne svoje sljedovanje zejtna mora da uzme i deset štipaljki za rublje, bez kojih se, kao što je poznato, zejtin ne može trošiti.

Međutim, uprava zadruga nije objasnila kako se uz zejtin upotrebljavaju štipaljke. Jasno je da se one ne jedu. Štipaljke treba nešto da uštinu. I sam po sebi nameće se najpravičniji način upotrebe. Treba sačekati da se zejtin užegne, pa ga onda jesti sa štipaljkom na nosu.

A još bolje bi možda bilo uštinuti upravu zadruga.

PROLJEČNI PROGRAM NA
LJETNOJ POZORNICI

Gravevinsko preduzeće „Sava“, koje podiže ljetnu pozornicu u Topčideru, počelo je sa reprizama prošlogodišnje pretstave „Hajd' Jovo nanovo“. Ulogu Jove igraju u alternativi mnogobrojni frontovci koji učestvuju dobrovoljno na radovima.

Dijalozi se razvijaju otprilike ovako:

— Prenesite ovo kamenje (zemlju, grede) na onu gomilu, a ono na ovu!

— Pa juče smo prenosili upravo obrnuto.

— Juče je juče, danas je sutra, a sutra će biti juče.

Kako su i glumci i gledaoci već zamoreni jednoličnošću radnje, očekuje se da će komad uskoro biti skinut sa repertoara.

NE HVATAJ SE BANE
za jelove grane

OVdje nije riječ o značaju šume i šumskoj industriji, već o onima kojima nije značajan taj značaj. Kako je živjeti u krajevima gdje su šume guste kao kosa na čelavoj glavi, to najbolje znaju, na primjer, Cetinjanji. Kad se nadviju sivi oblaci nad siva brda, osjeti se čovjek kao u nekoj velikoj šerpi od aluminijuma čiji se poklopac naslonio na Lovćen.

Ali pored onih građana koji žele da iziđu iz te šerpe putem pošumljavanja, ima i takvih koji se u Crnoj Gori bave otšumljavanjem. Agresori na crnogorske šume javljali su se u raznim vidovima: bogati, rogati, bradati itd. Na bogate se srušilo trulo drvo stare Jugoslavije i dobro ih priklještilo. Njihova čarobna sjekira pretvarala je šumske komplekse u komplekse panjeva, ali su zato parkovi njihovih vila pošumljavani palmama i čempresima. Razumije se, sad im je sjekira izbijena iz ruku.

u državnoj šumi „Crni potok“ 241 metar drva. Muharem Husnčić iz sela Paučine svojom rukom posjekao je 50 stabala smreka. Gligor Gogović iz sela Bošče htio je da državna šuma „Goleš“ odgovara svome imenu, a slične napore na otšumljavanju uložili su Mustafa Kardović, Cirko Bulatović, Hajriz Kočuga, svi iz Sreza beranskog, i Gruban Zejak iz Bijelog Polja. Sreski sud u Beranama ili im je dao kraći zasluženi odmor ili se postarao da se njihova snaga korisnije upotrebi.

Narod lijepo kaže: „Ne hvataj se, bane, za jelove grane!“ — ali ako je kome baš stalo do obaranja stabala, može da stupi u neku brigadu drvosječa, tamo gdje obaranje stabala nema nikakve veze sa otšumljavanjem.

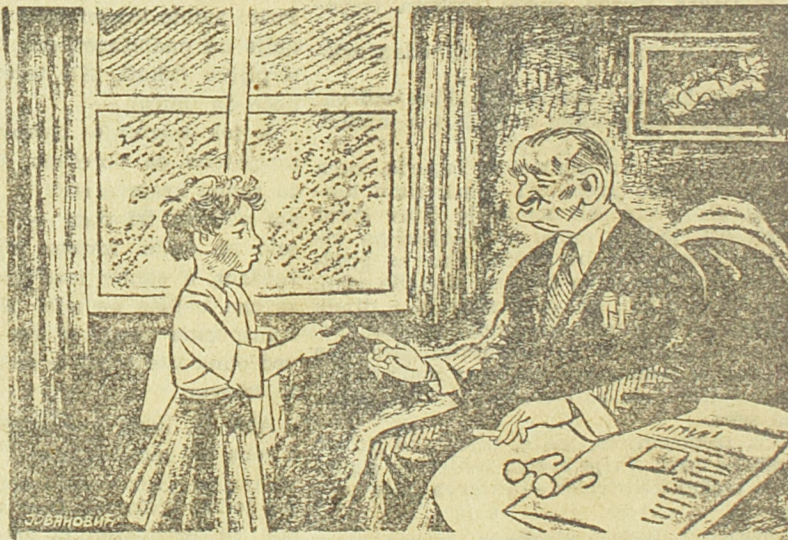
A. M. Brajović

GOTOVANSKA POSLA

Prvi prolječni dani razdrmaš su i špekulante u Nadžicama. Prionuli su na posao, pa su već stigli da mlijeko miješaju sa 56% vode, rekord koji i špekulanti s bradom rijetko gdje postižu. Po cijenu neumornog obijanja tuđih pragova, takođe su uspjeli da sapun proture po 100 dinara komad.

Srećom, bunarske vode i sapuna ima još dosta, tako da će i članovi ove špekulantske mafije biti izrižani.

ŠTEDNJA

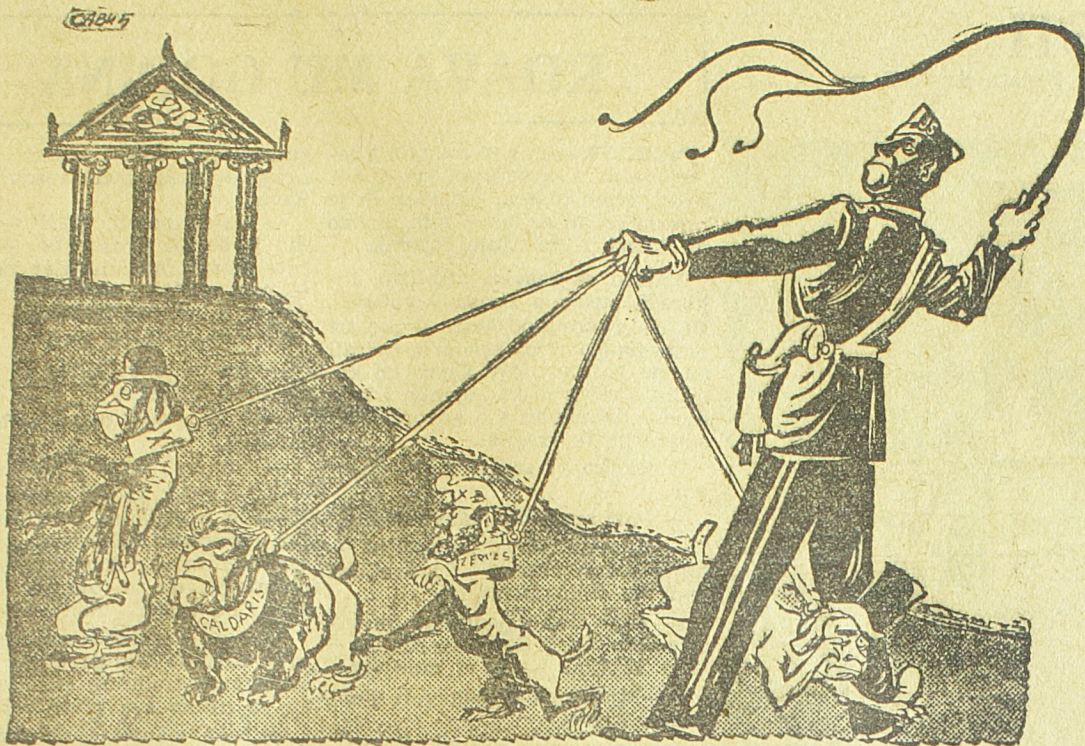
— Treba štediti! Neću ti dati pare za papir, mastilo i olovke, nego ću ti donijeti iz kancelarije pošto ga mi dobijamo koliko hoćemo...

Službenik koji tupi mozak

— Nikako to ne razumijem. Ovamo govore o štednji, a tolike pare daju na nagrade racionalizatorima!

U GRČKOJ SU UPOTREBLJENI PSI ZA BORBU PROTIV PARTIZANA

SRODNE DUŠE

Odlomak iz žalosnog igrokaza „Bratstvo sjecikesa i palikuća“, koji uopšte nije napisan, ali se uveliko igra.

Dejstvije VI. Odigrava se u svečanoj sali „negdje u Zapadnoj Evropi“ za vrijeme vladine sjednice. Namještaj: nasred sale veliki sto, oko njega dvadesetak stolica, na svakoj stolici po jedan ministar. Sto i stolice su u stilu baroka, ministri u stilu „šik-modern“. Na sredini velikog zida kamin, na njemu porcelanske figure: na jednom kraju vitez na konju iz doba kralja Artura, na drugom dva dječaka. Događa se aprila 1948).

Prvi ministar; van Imperijal: Gospodo, prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda: molba kraljevske grčke vlade za pomoć u trupama. Referisaće Njegova Ekselencija Gospodin ministar Spoljnih Poslova van Baziš.

Ministar spoljnih, van Baziš (poslije čitanja prepravljene lanjskog referata): Pošto grčki narod ozbiljno ugrožava položaj grčke vlade, a samim tim i čitavu Zapadnu Evropu i Hrišćansku Civilizaciju, predlažem da ukažemo pomoć i kapom i šakom.

Ministar kolonija, van Gaziš: Pošto ne bismo mogli da gazimo naše kolonije ako ne obezbijedimo puteve za Bliski i Daleki Istok, predlažem da se odobri pomoć i zgazi grčki narod.

Ministar policije, van Kundak: Da bi se i nama olakšao posao u zemlji i komšiluku, glasam za.

Ministar rata, van Atom: Moje trupe su ionako nezaposlene, jer je naša civilizatorska misija u Indoneziji privedena kraju. Koncesije koje nam je Providenje dalo ostale su naše: guma, petrolej, bakar, kaka... Ugovori o kupovini oružja ne mogu se raskinuti, gospoda fabrikanti ne bi pristali... Ukratko: podupirem prijedlog!

Ministar vjera, van Opijum: Gospodo, vjera je ugrožena, svete tajne su u opasnosti! (Drži govor od pola sata i na kraju briše suze). Glasam za prijedlog.

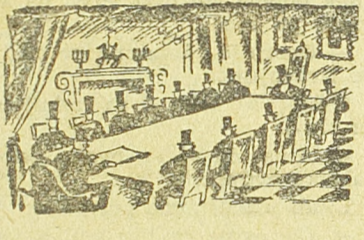
Ostali ministri: van Grabiš, van Parazit, van Tat i dr.: Svi smo za pomoć bratskoj grčkoj vladi i bratskom grčkom kralju.

Prvi ministar: Onda — jedno-glasno! Molim NJEG ministra Rata da razradi plan.

(Dejstvije VII. Ista sala, isto vrijeme, drugo otstojanje. Porcelanske figurine na kaminu kao da trepću).

Vitez na konju iz doba kralja Artura (porcelan Sevr): Bravo! Ovo je državnički gest. Ni kralj Artur ne bi bolje postupio, a ni pokojni Luj Sunce. Ona bagra — narod protiv se Nj. V. Kralju... Strašno! Da nisam od porcelana, i ja bih pošao...

Prvo dijete od porcelana: Zaista strašno — pa ovo je intervencija! Ovo je agresija!!!

Drugo dijete od porcelana: Čuti, tu je ministar policije... Jesi lud!..

(Dejstvije VIII. Sve isto, staro otstojanje).

Prvi ministar, van Imperijal: Ko je to rekao: „Ovo je agresija“? Ko se drznuo?..

Svi ministri: Niko, Ekselencijo. Pričulo vam se. Kakva agresija! Ovo je klasičan primjer srodnosti duša po mister Čerčilu.

(Dejstvije IX. Scena zahvata cijelu salu).

Drugo dijete od porcelana: Ne vrijedi vam to koliko ni mrtvom molitva!

Prvo dijete od porcelana: Klasična agresija!

(Ministri čule uši. Ministar vjera van Opijum podbode ministra policije van Kundaka, a ovaj zgrabila za noge ministra rata van Atoma, okrene ga triput u vazduhu i zavila u pravcu nevaljale djece od porcelana. Van Atom je rđavo pikirao i raznio u paramparče Viteza na konju iz doba kralja Artura. Djeca se grohotom smiju).

Svi ministri (prvo munu van Opijuma, da razbiju baksuzluk, a onda puni slutnje): Rđav predznak. Ministar rata, pa da tako promaši! Kad nije u stanju da likvidira djecu od porcelana, šta će on uraditi na Olimpu?

GRČKO MJESANJE U UNUTRAŠNJE STVARI SAD

Javljaju iz Vašingtona da je na tajnoj sjednici američke vlade raspravljen slučaj drskog miješanja jednog grčkog kraljevskog oficira u unutrašnje stvari Sjedinjenih Američkih Država. On je, bez prethodnog i naknadnog odobrenja Grisvolda, na svoju ruku donio odluku o operaciji jedne čete monarhofašista.

Svoje glavi oficir primjerno je kažnjen: zaplijenjeno mu četrnaest koza koje je zarobio u inkriminiranoj operaciji.

KRNJE PROGNOZE

Pošto je veći dio delegata na panameričkoj konferenciji u Bogoti uhvatio maglu, ostatak je počeo „krnje zasjedanje“, u vrlo krnjem raspoloženju. Džordž Maršal je prosto bijesan na američku obavještajnu službu što nije predvidjela događaje. On je tražio hitno izjašnjenje i agenti su mu poslali kratak i jasan odgovor:

„Ubistvo Gaetana predviđeno. Revolucija ne.“

RAČUN S KRČMAREM

Dok dvojica račun svode da trizonski stvore kraj, — već u gušu trećeg ode svezonalni zalogaj.

AUSTRIFIKACIJA

I fašisti — s brda, s dola — „studenti“ su raznih škola, jer diploma ratna traži da je paraf sad osnaži.

ZAKAŠNJEVANJE

DOLAZE jutros njih trojica petnaest minuta poslije početka kancelariskog vremena. Šta je petnaest minuta prema vječnosti? Ali evidentičar je u poran, — kaže: „Zakašnjenje“.

Ali ta trojica su principijelni ljudi. Hoće stvar da postave na pravo mjesto. Treba je načelno proanalizirati i doći do zaključka. Stoga zasjednu za svoje stolove, sklone akta u fijoke da ne smetaju, nabave preko poslužitelja zvonce, naprave dnevni red i počnu užu konferenciju po tom problemu. U diskusiji se prvo dohvate pitanja usko-grudosti, i poslije prvog sata plodne diskusije dolaze do zaključka da treba imati širine i predvidjeti razne nepredviđene okolnosti. Može da pukne pertla pri obuvanju dok se žuri u kancelariju, da se pokvari rešo pri grijanju doručka, da spadne trola na tramvaju ili da čovjek trči za tramvajem pa ga ne stigne.

Poslije drugog sata diskusije pala je primjedba da možda evidentičarev sat nije bio ispravan. Odmah je organizovana uža komisija za ispitivanje te značajne pojedinosti i jedan od trojice (on je predstavljao cijelu tu komisiju) delegiran je na Terazije da pogleda na nekom hronometru tačno vrijeme. Kroz sat se komisija vratila i konstatovala da je evidentičarev časovnik išao dva i po minuta naprijed.

U četvrtom satu analizirana donijeta je rezolucija da se zatraži mišljenje plenuma, to jest svih činovnika predu-

zeća. Pošlo se iz odjeljenja u odjeljenje, od stola do stola, i svakom ponaosob izložena je čitava stvar sa principijelne tačke gledišta. I kao što, obično, masa ljudi ne pokazuje interesovanje za duboka pitanja, analizu i načelna rješavanja, tako su se i u našem preduzeću skoro svi izgovarali da nemaju vremena za diskusiju.

Oko podne su prikupljena sva mišljenja, primljene nove sugestije i pozvat drug evidentičar da mu se saopšti čitava stvar. On je i dalje ostajao nepopustljiv i kruto je tvrdio da nedolazak na posao u određeno vrijeme znači prosto zakašnjenje i da u grafikonu mora tačno da se zabilježi. Ali njih trojica su, i pored toga, bili zadovoljni, jer su problem osvijetlili sa sviju strana, analizirali ga do potpunosti i ušli u suptilnu problematiku cijelog pitanja.

Oko 13 časova pristupili su tekućim kancelariskim poslovima, svjesni da bi svako odmaranje za vrijeme kancelariskog rada bilo samo na štetu preduzeća i cijele zajednice.

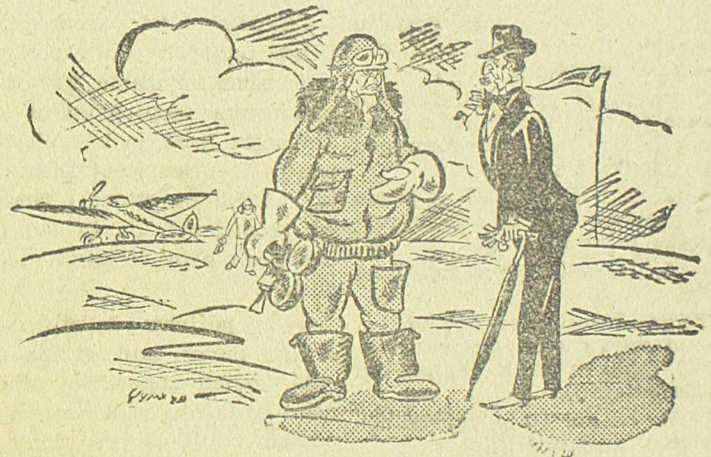
V. K.

HLADOVINA NA BON

Radovi na uređenju parkova u Peći u punom su jeku. Izvode ih krupniji četvoronošci, koji potkresuju grane, tabaju leje, i plijeve cvijeće.

Kad parkovi budu potpuno uređeni, građanstvu će se izdati bonovi za hladovinu.

ZNAJU SVOJ POSAO

— Kažu da ste letjeli nad Jugoslavijom da tražite provokacije.
— Kakve provokacije! Mi smo imali zadatak da snimamo.

POPRAVNI ISPIT

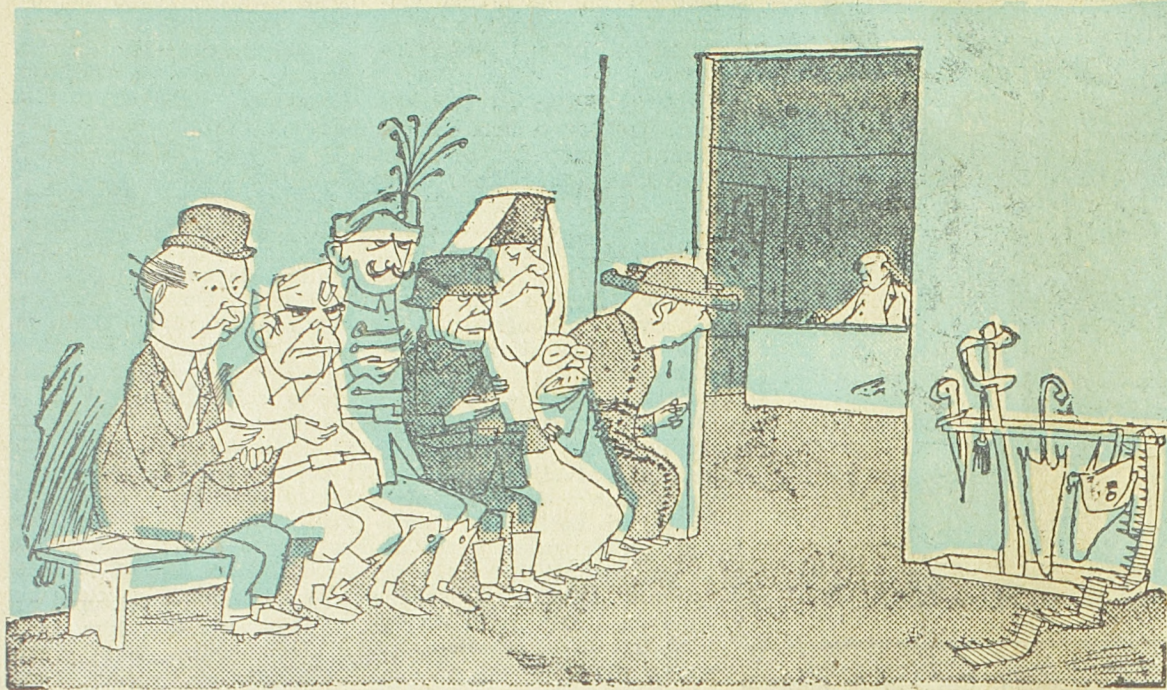
Angloamerikanci obnavljaju njemački generalštab na čelu sa feldmaršalom Rundštetom, pod firmom „Odbor istoričara“.

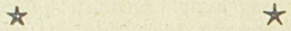
— Pali ste jedanput iz istorije — morate je ponoviti!

STICAJ OKOLNOSTI

Senator Bridžes tražio je u američkom Senatu da SAD pomognu „podzemlje iza gvozdene zavjese“.

— Dobro je što se cio podzemni pokret iza gvozdene zavjese nalazi s ove strane zavjese, pa možemo da primimo pomoć na licu mjesta.

BEČAR-PSIHOLOGIJA

PSIHOLOGIJA je lijepa stvar. Osmotrite sagovornika, pogledate kako trepće i znate šta mu se kuva u glavi. Zašto onda ne bi čovjek, na osnovu psihološke metode, mogao da ustanovi šta se kuva i kako se kuva u loncu?

Kad abonent-psiholog uđe u neku menzu za preko hiljadu subjekata i osmotri njihova lica, može se ponekad i prevariti: nije isključeno da je danas ručak bio i dobar, ali su im lica namrgođena po navici. Da psihologija nebi zbog toga došla u čorsokak, treba početi s individualnom terapijom.

Obraćam se prvom službeniku menze sa relativno bijelim mantilom i hitro mu podmećem pod nos članak iz novina.

— Jeste li čitali ovo? — pitam ga i posmatram ispod oka, sa psihološke tačke gledišta.

— A, da, udešite onu menzu na uglu!

Vadim brzo druge novine. — A jeste li vidjeli ovu karikaturu? (Motrim da li će mu bar brada zaigrati).

— Ha-ha-ha! To je sigurno objekt u drugoj ulici lijevo.

— Ali, pogledajte, čovječe! Po čemu znate da to niste vi? I kod vas je ista slika! To ste pljunuti vi!

— A, ne, ne, ja nisam tako ćelav. Uostalom, ovdje novinari nisu ni dolazili. Ručajte i vidjećete.

Ručao sam, ali nisam vidio. Upravo, ne mogu da pogodim ni šta sam ručao, znam samo da je bilo nešto čorbasto. Interesujem se:

— Pa, dobro, šta je bilo za ručak?

— Bečar-paprikaš.

— Znači, to je ime za ovaj nedokuvani bučkuriš. Bečar-paprikaš juče, bečar-paprikaš danas, bečar-paprikaš sutra! Svi vas kritikuju: novine, knjige žalbi, abonenti! Što ne preduzmete nešto?

— Šta možemo!

— Pa pogledajte druge menze! Ima i dobrih. Učite kako se kuva. Pitajte, razmrđajte se!

Izgleda da sam se i ja prilično razmrdao. Osoblje se skupilo.

— Ne možemo mi tu ništa, —

vele — a vi izvinite, drugi čekaju na red.

I odoše bečar-paprikašije a ja ne napravih, kako mi izgleda, nikakav utisak, čak ni zastrašujući. Ako se ne nađe neka efikasnija metoda nego što je psihološka, spremaj stomak i za majski bečar-paprikaš.

R. S.

MALI OGLASI

Četrdeset i tri vagona otkupljenih poljoprivrednih proizvoda po vezanim cijenama, koji leže u nesigurnim magacinima u srezu Slavonski Brod, mole svakoga ko zna nešto o izvjesnoj Dispoziciji, koja treba da stigne i spase ih od propadanja, da ih što prije obavijesti o toj tajanstvenoj ličnosti.

Ovim pozivam četiri gume i jedan motor, koji su me prije pola godine napustili i otišli u neku ovdašnju radionicu, da se odmah vrata na produženje zajedničkog života. U protivnom biću prinuđen da odem u staro gvožđe. — Kamion u dvorištu zgrade u ulici Svetozara Markovića 36, Kragujevac.

PRICA O JEDNOME MIRKU

POSTOJI jedan stanovnik I rejona u Beogradu koji se zove Mirko. To mu nije legalno ime — roditelji ga tako zovu zato što je došao na svijet u mirno doba, to jest rodio se jula 1945 u Zagrebu.

Pitanje legalizacije, prošije rečeno, registracije postavilo se 1946 godine u Beogradu. A to nije tako prosto kao što bi se pomislilo, jer ima tu i nekih formalnosti. Prvo, potrebna je potvrda porodilišta o rođenju djeteta. Poslije male korespondencije između naša dva najveća grada to je postignuto. E, ali poslije toga se pokazalo da je po-

trebna i vjenčanica roditelja — inače osta Mirko ilegalan.

Vrijeme prolazi, Mirko raste, odavno je prohodao, ali se njegovo pitanje ne rješava. Dokumenta su poslata u Zagreb, otud se vraćaju: potrebno je da majka potpiše izjavu da pristaje da se dijete zove Mirko! Istina, roditelji su to izjavili i potpisali još 1945, ali što je bilo, bilo je — sada je 1948!

Mirko ni dodanas nije registrovan. Nek je živ i zdrav — ima vremena za to — još nije pošao ni u školu!

NA SLOBODNOJ TERITORIJI TRSTA

— Mi samo sprovodimo ono što su drugi predložili.

RĐAVA MU GODINA

DOK SE komisija muvala s letvom i nivelirom po tom prostranom platou, izdaleka ih je mjerio jedan seljak. Onda je stao da kruži i smanjuje razmak.

Najzad se sasvim približio, takoreći, „ušao u sastav komisije“. Bio je gizdavo odjeven — „sa tri prsta kaiščići“ od opanaka uvijali su mu se oko nogu skoro do koljena. Prišao je kao sjenka i trudio se da uhvati šta govore i šta smjeraju ti vragovi.

I nekako je zapodjenuo razgovor:

— Post mu ćaćin, rđava godina!

— A zašto rđava, prijatelju? — upita jedan član. — Pa ova baš kod vas dobro ponijela!

— Aja! Kako ponijela! Pa vidite ovo žito! Osvojila rđa. A i zrna šuplja... — A vi mjerite?

— Mjerimo — odgovori onaj s nivelirom.

Seljak se opet vraćao na kuknjavu.

— Kažem onako u povjerenju: slabo ove godine. Neće biti ni pedeset metara. Ali oni naši iz odbora uzeli da tu može da se istjera tri vagona... Zar se tako procjenjuje?

— Ama, neće biti, prijatelju, da su se baš tako prevarili — odgovori jedan stručnjak.

Seljak se i dalje prenemagao.

— Ama, ljudi, slaba je ovo zemlja. Pa se još ispustila, post joj ćaćin! Zalud je i trud oko nje...

Stručnjak s instrumentom dade znak onome što drži letvu da se vrati, pa reče:

— Dobro je. Nema mnogo ni da se izravnuje.

Seljak se trže i sa zebnjom proslovi:

— Ama, da vi to, ovaj... neku fabriku ovdje?..

Ljudi jednostavno potvrdiše:

— Da, ovdje će biti velika fabrika zejtina. Okolina je dobra za

suncokret, vode koliko hoćeš, pruga i ugajl pod nosom, pa i Sava...

— Jalov posao, ljudi! — cijedio je seljak kroz zube. — Gdje ćete ovdje fabriku? Zar ne vidite, ova zemlja i klizi... Neće to izdržati ni običnu baraku...

— A koji teren klizi?

— Pa tamo otprilike do međe, do onog brijesta.

— I to je baš tvoja međa, prijatelju?

— Pa, jes', moja i bratova.

— I veliš, tačno donde klizi? Ma ako je samo to, lako ćemo teren sondirati. Glavno je da je inače u redu... A zatim, ti reče, prijatelju, da je zemlja neplodna... Pa utoliko manja šteta...

Članovi komisije podoše, a on prvo zastade kao zapanjen i presenećen, a trenutak kasnije potrča za njima sve pocupkujući.

— Ama, stanite, ljudi božji nije zemlja baš tako ni mršava... Ako ćemo pravo, plodna je ona i masna. Istjerivao sam ja i tri vagona. A biće ih vala i ove godine toliko...

Članovi komisije odgovoriše:

— Nismo mi uopšte za žito... Vidiš i sam, mi smo za fabriku...

I podoše svojim putem. A on ih je oblijetao sve do stanice. I kad udoše u vagonu i kad voz krenu, on malo potrča za njima, kao sa posljednjom ponudom:

— Da vam priznam, procjena je mala... Biće i dvaput više...

M. Čakin

KUVARSKA VJEŠTINA

Uprava ugostiteljskih preduzeća u Nišu ponašala se prema skupoj kuvanoj bukovini kao prema običnom kuvanom jelu. Ali dok se šerpa s jelom iznese na kratko vrijeme da se ohladi, 75 kubnih metara kuvane bukovine ostalo je malo poduže napolju, tako da više nije svarljivo za potrebe Niške Banje.

Očekuje se ipak da ovo što je skuvano bude zaprženo.

REVIZIJA PENZIONERA

Referent za snabdijevanje Sreskog narodnog odbora u Belom Manastiru zavio je u crno mnoge zemljake penzionere. Naoružan povećom olovkom, revidirao je spiskove potrošača garantovanog snabdijevanja prevlačeći debele crte preko imena koja su u rubrici „zanimanje“ imala penzionerske oznake. Njegove mušterije tumače ovu profesionalnu netrpeljivost prema penzionerima time što on nikako ne želi da ode — u penziju.

OKOPAVANJE KUZMINE PŠENICE

Kuzma Krunić, zemljoradnik iz jednog zaseoka sa teritorije MNO Slatina, otprije dvije godine praktikuje novu agro-tehničku metodu: svoje njive ne uzore, već ih samo prodrlja i odmah sije pšenicu. Ovaj način, pored vanredno velike uštede u radnoj snazi i vremenu, donosi i veći prinos. Ne zna se koliki je bio prošlogodišnji, jer on to brižljivo krije, ali se vjeruje da je imao preko 500 kilograma po hektaru. Kako već drugi put nije orao, prinos će ove godine biti vjerovatno još veći. Susjedima je jasno da on sije ovako da bi svoju pšenicu mogao lakše okopavati traktorskom kopačicom.

Kuzma je već doživio da bude zvanično pozvan da svoje novatorstvo objasni sudijama sreskog suda u Čačku.